

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XII. Utrùm Relationes Divinæ sint perfectiones simpliciter simplices
?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

sit infinita debet illam includere; sed hoc supra negavimus; ergo &c. Respondeo majorem non esse universaliter veram; siquidem poterant non opponi, & tamen non includi; neque enim opponuntur Essentiæ; & tamen illam non includunt formaliter, ut infra dicemus.

248. Oppones 3. Relationes divinæ secundum suum conceptum præcisum non sunt formaliter à se, sed tantum identice ratione Essentiæ; ergo etiam, non in se formaliter, sed identice, & ratione Essentiæ erunt infinitæ. Respondeo dato antecedente (quod aliqui negant de Aseitas inadaquata excludente rationem causæ,) negando consequentiam; diversa ratio est, quia Aseitas, ut jam alibi diximus, & infra dicemus, est propria, & constitutiva Essentiæ, sicque non potest Relationibus competere, quæ manent extra Essentiam ut ab illa distinctæ: at verò infinitas relativa, imò neque absoluta, est constitutiva Essentiæ, sed illius tantum Attributum, sicque bene potest esse in Relationibus.

249. Difficultas 2. Utrum plures Relationes Divinæ possint dici in Deo plures perfectiones cum addito, id est relativæ; sicque eodem modo dici, plura entia, bonitates, res, entitates, aternitates, infinitates reales, licet non omnes Relationes in Deo sint realiter distinctæ? Affirmativè. Ita Ocham. in 1. dist. 19. q. 1. Aureol. in 1. dist. 19. p. 2. art. 3. proposit. 2. Gabr. in 1. dist. 7. q. 2. art. 2. P. Valent. de Trinit. lib. 2. contrav. cap. 12. P. Soar. lib. 3. de Trinit. cap. 9. à n. 14. & cap. 10. & tom. 1. in 3. p. d. 1. sect. 4. P. Tanner. d. 4. q. 3. dub. 4. n. 9. P. Amicus d. 19. sect. 8. n. 205. P. Arriaga d. 49. num. 11. & alii. Probatur, quia Relationes Divinæ, prout præcise ab Essentia, ut diximus, dicunt perfectionem infinitam, sunt ens, bona, res; &c. Deinde sunt plures; ergo bene potest dici, dari in Deo plures perfectiones, (sicque de aliis prædicatis) cum addito, nempe relativæ; licet non ita possint dici absolute, & sine addito; siquidem prout sic supponunt pro absoluto, quod in Deo est unum tantum. Vide de his, aliisque prædicatis in Metaphys. tract. 5. d. 1. sect. 5. à n. 166. ubi plura diximus hujus loci propria.

250. Oppositum tenent Capreol. Caiet. Ferrar. Canar. Scot. Durand. Richard. Argent. P. Molin. P. Bellarm. D. Bonav. in 2. dist. 38. Henricus quodlib. 1. q. 1. Greg. in 1. dist. 20. q. 1. art. 1. Major. in 1. dist. 19. q. unica. Marfil. 1. p. q. 28. art. 2. d. 3. p. 2. P. Vasq. 1. p. d. 122. cap. 6. & alii, quos citat, & sequitur P. Ruiz de Trinit. d. 30. sect. 3. num. 1. pro quibus. Argues 1. Sancti Patres, ut videre est apud Doctores citatos, præsertim P. Ruiz, loquentes de perfectione Divina, loquuntur in numero singulari; ergo unica, & singularis perfectio datur in Deo. Respondeo Sanctos Patres illis in locis loqui de perfectione Divinâ absolutâ, quæ quidem est una; non autem de Relativâ, quæ est multiplex, ut etiam dixit D. Damascen. lib. 1. de Fide cap. 10. & ubi dicit dari in Deo perfectionem personalem: ibi: *Perfektas, ait, ipsas hypostasas, Personasq. dicimus, &c.* Personalitas autem est triplex; ergo & triplex perfectio.

- Argues 2. Perfectio recurrit cum integritate; sed hæc in Deo est una; ergo una tantum in Deo est perfectio. Respondeo in Deo unam tantum esse integritatem absolutam, & secundum Essentiam; non autem relativam; hæc enim est triplex realiter, & una virtualiter distincta, quales sunt Relationes Personales, & spiratio activa, sicque etiam tot sunt in Deo perfectiones relativæ.

Argues 3. Si in Deo diceretur dari hujusmodi perfectiones, quia in Deo dantur hujusmodi Relationes, sequeretur dari in Deo inæquales perfectiones, Deumque dici inæqualiter perfectum; siquidem tales Relationes sunt diversæ speciei; species autem ex Philosopho semper se excedunt sicut numeri; sed sequela non est admittenda; ergo &c. Respondeo primò negando minorem; nullum enim est inconveniens admittere quoad nos hujusmodi inæqualitatem; nam Attributa Divina sic etiam sunt inæqualia quoad nos, non tamen à parte rei; siquidem à parte rei, tam Attributa, quam Relationes habent identitatem cum eadem Natura, quæ à parte rei includit omnem omnino perfectionem, aut formaliter, aut eminenter. Respondeo secundò negando sequelam, ut patet ex supra dictis n. 222.

Argues 4. Idè diceretur dari in Deo triplicem perfectionem, quia in Deo dicitur dari triplicem relationem; sed ex hoc non sequitur; siquidem cum Relationes sint ad terminos, qui ab illis realiter distinguuntur, etiam sunt inter se realiter distinctæ; perfectio autem cum sit in ordine ad subiectum, nempe Essentiam, quæ est una tantum, etiam una tantum erit ipsa perfectio; ergo &c. Respondeo argumentum solum probare hujusmodi perfectiones solum distinguuntur virtualiter ab Essentia, & realiter inter se, quod non negamus. Accedit, falsum esse, perfectionem transcendentalem sumi per ordinem ad subiectum; alioquin ipsa Essentia non esset transcendentaliter perfecta, quia ad nullum subiectum dicitur ordinem.

Argues 5. Relatio formaliter ut talis secundum quod ab alia distinguitur realiter, solum reduplicat supra differentiam entis divini relativi, concipiturque ut differentia adjacens, & modificans ens; sed differentia entis, & illius modificatio ut talis, non est perfectio transcendentalis, nec entitas ratione sui; ergo neque sic erit Relatio in Deo. Respondeo negando minorem, ut patet ex alibi dictis in Metaphysica; differentia enim, & modificationes entis eo modo, quo diximus distinguuntur ab ipso ente, nempe per majorem expressionem conceptus, illud perficiunt; at verò Relationes Divinæ, cum à Natura distinguuntur virtualiter perfecte, ut infra dicemus, eo modo, quo ab illa distinguuntur, sunt perfectiones transcendentales, non solum in se, sed etiam respectu ipsius Naturæ, prout supra diximus.

SECTIO XII.

Utrum Relationes Divinæ sint perfectiones simpliciter simplices?

DIFFICULTAS I. Utrum Relationes Divinæ sint perfectiones simpliciter simplices? Negativè. Ita Scot. quodlib. 5. art. 2. & in 1. dist. 2. §. Ad primam questionem, & dist. 19. q. 1. ad 2. Aureol. in 1. dist. 19. p. 2. art. 3. proposit. 1. Caiet. 1. p. q. 28. art. 1. & 2. Gabr. in 1. dist. 7. q. 3. art. 3. Greg. dist. 19. q. 1. art. 1. P. Soar. lib. 3. de Trinit. cap. 10. n. 4. & tom. 1. in 3. p. d. 11. sect. 4. P. Amicus d. 19. sect. 8. n. 205. P. Tanner. d. 4. q. 3. dub. 4. n. 8. P. Compton. tom. 1. d. 55. sect. 1. n. 7. P. Rhodex tom. 1. d. 6. q. 2. sect. 7. §. 3. & alii. Probatur primò, quia perfectio simpliciter simplex, prout alibi jam diximus in Met. tract. 1. d. 3. à n. 166. cum D. Ansel. in Monolog. cap. 5. & communi Theologorum, est illa: *Quæ in quolibet ente*

ente melior est ipsa, quam non ipsa; quod ita intelligendum, ut diviso ente adæquatè in duas veluti differentias oppositas, & incompatibiles, illa sit perfectio simpliciter simplex, quæ melior est, quam opposita; sed diviso ente in Patrem, & non Patrem, non melius est esse Patrem, quam non esse Patrem; siquidem esse Filium est non esse Patrem; & tamen esse Filium est æqualis perfectio, quam esse Patrem; ergo &c. Confirmatur explicando definitionem illam per conditionem impossibilem, quia si per impossibile Pater non esset Pater, sed Filius, non propterea esset perfectius ens, aut perfectius suppositum; ergo esse Patrem, & esse Filium non sunt perfectiones simpliciter simplices.

256. Probatur secundò, quia ad perfectionem simpliciter simplicem triplex communiter requiritur conditio: Prima, ut non involvat admistam imperfectionem: Secunda, ut non excludat majorem, aut æqualem: Tertia, ut includatur formaliter in Essentia Divina, id est in Deo, ut unus est; atqui secunda, & tertia non reperiuntur in Relationibus; siquidem mutuo se excludunt ab eodem supposito, cum tamen sint æquales, ut patet ex supra dictis, & non includuntur formaliter in Deo, ut unus est, ut infra dicemus; ergo &c. Confirmatur, quia alioqui aliquid perfectionis simpliciter simplicis esset in Patre, quod non esset in Filio, & è contra, consequenterque nulla Persona esset adæquatè perfecta in omni genere perfectionis simpliciter simplicis; hoc autem non est dicendum; ergo &c.

257. Oppositum tenent Greg. in 1. dist. 20. q. 1. art. 1. & dist. 34. q. unica art. 3. ad 6. Major. in 1. dist. 19. q. unica ad 1. Gabr. in 1. dist. 7. q. 3. art. 3. Ocham. ibid. q. 1. ad 1. P. Valent. lib. 2. contrrov. cap. 12. P. Asq. d. 122. cap. 4. n. 10. & cap. 6. & 7. Caiet. 3. p. q. 3. art. 1. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 30. de Trinit. sect. 9. num. 5. P. Arriaga d. 49. sect. 1. subsect. 3. & alii: pro quibus: Obijcies 1. Perfectio simpliciter simplex videtur esse illa, quæ in subiecto, cui convenit, melior est ipsa, quam non ipsa; siquidem ad perfectionem simpliciter simplicem non requiritur, quod sit melior respectu illius, cui non convenit; alioquin gradus rationalis non esset perfectio simpliciter, quia equo, cui non convenit, non melior est ipsa, quam non ipsa, cum sit illius destructiva; sed quælibet Relatio Divina melior est in Persona, cui convenit, quam ejus carentia; ergo &c.

258. Respondeo negando majorem; neque enim prout sic benè explicatur perfectio simpliciter simplex; nam si solum esset comparanda ad subiectum, cui convenit, quælibet perfectio esset simpliciter simplex; sique hinnibile esset perfectio simpliciter simplex, quia respectu equi, cui convenit, melior est, quam non hinnibile; siquidem hoc ejus essentiam destruit.

259. Obijcies 2. Perfectio simpliciter simplex est illa, quæ à subiecto, cui convenit, nullam excludit perfectionem majorem, aut æqualem; sed relationes Divinæ ita se habent; nam licet inter se opponantur, tamen à Natura nullam excludunt perfectionem absolutam, aut relativam; siquidem omnes identificantur in eadem Naturâ Divinâ; ergo &c. Respondeo negando minorem; ad cujus probationem dicimus, relationes Divinas, licet non excludant à Natura perfectionem majorem, aut æqualem, illam tamen excludere à supposito, quod etiam participat rationem entis; perfectio autem simpliciter simplex est illa, ut diximus, quæ in quolibet ente melior est ipsa, quam non ipsa.

Tom. 1.

Obijcies 3. Subsistere est perfectio simpliciter simplex; siquidem respectu Dei, imò & respectu entis, melius est subsistere, quam non subsistere; sed Deus subsistit relationibus Personalibus; ergo hæc sunt perfectiones simpliciter simplices. Respondeo distinguendo majorem: est perfectio simpliciter simplex, si sumatur prout dicit modum existendi perfecte; concedo majorem: sic autem præcindit à relationibus, ut quid absolutum: prout dicit incommunicabilitatem suppositi; nego majorem; sic enim dicunt oppositionem æqualis perfectionis.

Obijcies 4. Melius est Deo esse Trinum, quam non esse Trinum; sed est Trinus per relationes Personales; ergo &c. Respondeo esse Trinum respectu Dei dicere collectionem plurium perfectionum relativarum, & non unam simplicem, de qua est quæstio. Præterquam quod non debent comparari solum cum Deo, sed cum unoquoque ente, seu supposito; tota autem Trinitas non est perfectior quâlibet Personâ.

Obijcies 5. Saltem disjunctivè melius est respectu cujusque entis esse aut Patrem, aut Filium, aut Spiritum Sanctum, quam non esse Patrem, aut Filium, aut Spiritum Sanctum; ergo saltem disjunctivè dicunt perfectionem simpliciter simplicem. Respondeo relationes Divinas sic disjunctivè sumptas non dicere perfectionem simpliciter simplicem; hæc enim debet sumi determinatè, & non disjunctivè, nam perfectio disjunctiva est multiplex, & non una tantum; alioqui esse Deus, aut creatura; substantia, aut accidens; corpus, aut spiritus esset perfectio simpliciter simplex.

Inferes: Ergo saltem esse Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum collectim erit perfectio simpliciter simplex. Resp. negando illationem; tunc enim Trinitas in quâlibet Personâ non est melior ipsa, quam non ipsa, licet sit melior in Deo. Accedit, quod Trinitas, prout sic nihil aliud est, quam omnes tres relationes; & cum omnes sigillatim non sint perfectiones simpliciter simplices, etiam neque collectim.

Obijcies 6. Perfectio adæquatè dividitur in simpliciter, & secundum quid; sed relationes Divinæ non sunt perfectio secundum quid; siquidem hæc dicit imperfectionem, quæ in Deo non est admittenda; ergo sunt perfectiones simpliciter. Respondeo negando minorem, ad cujus probationem dicimus, perfectionem secundum quid admittere imperfectionem, aut positivam, si sit creata, aut negativam, si sit Divina, quatenus scilicet non includit omnem perfectionem, sed eam tantum, quæ sibi debetur; aut cum aliquâ habet oppositionem; quam imperfectionem negativam admittimus in relationibus Divinis, utpotè quæ propriè imperfectio non est.

Obijcies 7. Melius est esse Patrem quam non esse Patrem; siquidem esse Patrem dicit fecunditatem; melius autem est esse, quam non esse fecundum; ergo Paternitas est perfectio simpliciter. Respondeo in Patre melius esse Patrem esse, quam non esse Patrem ob rationem assignatam; non ita tamen melius esse in Filio, & Spiritu Sancto esse Patrem, quam non esse Patrem, quod necessarium erat ut Paternitas esset perfectio simpliciter simplex, quæ debet considerari respectu cujuslibet subiecti, & non tantum illius, cui convenit, ut diximus. Accedit, quod Paternitas solum dicit fecunditatem identicè, & argutivè, & prout sic est perfectio absoluta, ac proinde simpliciter simplex; daturque in omnibus Personis, cum in omnibus

N n n z

nibus

nibus detur Natura fecundissima: nos autem non loquimur de perfectione simpliciter simplici argutivè, & identicè, sed quæ talis sit formaliter, quam negamus esse Relationes Divinas.

266. Obijcies 8. Licet Persona Divina non constitutur intrinsecè Relationibus oppositis, nempe Patre Filiatione; constituitur tamen saltem extrinsecè, quatenus Filiatio est ad Patrem, & Paternitas ad Filium; ergo Relationes Divinæ prout sic sunt in singulis Personis, consequenterque sunt perfectiones simpliciter simplices. Respondeo perfectionem simpliciter simplicem, ut diximus, esse illam, quæ melior est ipsa, quam non ipsa in quolibet, in quo est propriè, sive in quo est idem per identitatem, sicque non sufficere quemlibet modum essendi minus proprium, qualis ille foret, quidquid dicat P. Granad. alioqui omnes perfectiones creatæ essent simpliciter simplices, quia omnes sic improprie, & eminenter sunt in Deo.

267. Obijcies 9. Paternitas est melior Filiatione Divinâ; siquidem melius est dare, quam accipere; & melius esse à se, quam ab alio; ergo &c. Resp. negando antecedens, ad cuius probationem dicimus perfectius esse dare, quam accipere in creatis, ubi causa dans esse est independentior, quam effectus illud accipiens; siquidem ex effectu arguimus causam, non tamen è contra, cum causa possit esse sine effectu; quod licet non ita sit in causis necessariis, id provenit ex imperfectione causæ, non autem ex perfectione, sive intrinseca ratione, aut entitate effectus: at verò in Divinis aliter se res habet; licet enim non detur dependentia inter procedens, & productum, datur tamen æqualis necessitas existendi, ita ut tam necessariò sit producens, quam terminus productus, non ex eo solum, quod habeat principium determinatum; siquidem hoc esset habere necessitatem ab extrinseco, sed ex se, & ex sua intrinseca ratione: Undè cum habeat æqualem necessitatem existendi ab intrinseco, & principium producens æquè sit propter se, & propter terminum productum, quo pacto etiam se habet terminus productus; inde fit, quod in Divinis non sit melius dare, quam accipere, cum utrumque sit æquè necessarium ex intrinseca ratione, & dantis, & accipientis.

268. Obijcies 10. Quando dicitur, perfectionem simpliciter simplicem esse illam, quæ in quolibet subiecto melior est ipsa, quam non ipsa, aut alia opposita; intelligitur sub conditione impossibili, nempe si per impossibile posset subiectum mutare suam perfectionem in oppositam, melior ei esset opposita; cum autem sit impossibile, melior est ipsa, quam non ipsa; sed ita se habent Relationes Divinæ; ergo &c. Respondeo adhuc prout sic non esse perfectiones simpliciter simplices; nam aut in ea suppositione maneret subiectum idem; aut diversum: Si primum, tunc non ei melior esset ea perfectio, quam opposita; siquidem esset contra ejus naturam: Si secundum, mirum non est, quod melior ei esset talis perfectio, non tamen esset simpliciter simplex; alioqui quælibet perfectio talis esset de facto; siquidem respectu sui subiecti melior est ipsa, quam illius opposita.

269. Difficultas 2. Utrum Relationes Divinæ sint veluti modi respectu Essentiæ Divinæ? Affirmativè. Ita Henricus 2. p. sum. a. 55. q. 6. Alex. 1. p. q. 44. Albert. 1. p. q. 44. memb. 2. D. Bonaven. 1. ad 25. a. 1. q. 2. & dist. 19. p. 2. a. 1. q. 1. ad 3. Richard. in 1. dist. 2. a. 2. q. 3. Marsil. in 1. q. 6. a. 3. ad 8. Aureol. in 1. dist. 19. p. 2. art. 4. quos citat, & sequitur P. Ruz lib. 12. de Trinit. sect. 5. n. 3. P. Soar. lib.

4. de Trinit. cap. 6. n. 4. P. Vafq. 1. p. d. 120. cap. 6. n. 27. & d. 126. cap. 6. n. 25. & alii. Ante probationem:

Advertes primò, difficultatem non procedere de modo, qui talis sit realiter respectu Essentiæ, Patet, quia non est realiter modus, nisi qui realiter afficit, & modificat, neque sic potest realiter afficere, & modificare, nisi quod realiter distinguitur à re modificata; sed non ita distinguuntur Relationes ab Essentiâ Divinâ, ut patebit ex infra dicendis; ergo &c. Secundò, solum procedere de modis qui addunt perfectionem veluti modalem improprie, & sublati imperfectionibus, quatenus solum modificant per identitatem, supposita distinctione virtuali, de qua infra dicemus. Hoc posito.

Probatur primò autoritate Sanctorum Patrum D. Justin. in expositione Fidei. ibi: *Nomina hæc, inquit, non ad essentiam attinere, sed ad modos subsistentiæ, &c.* D. Damascen. lib. 1. Fidei cap. 9. 11. & 13. ibi: *Non substantia sunt indicia, sed habitudines ad invicem, & modi subsistentiæ.* Idem insinuat D. Basil. lib. 4. contra Eunom. sect. 2. D. Greg. Nyssen lib. ad Ablabium. D. Gregor. Nazian. orat. 29. & Concil. Later. cap. Damianus. de sum. Trin. ubi dicit Personas esse substantiales, id est, non differre substantiâ; sed differunt Relationibus; ergo illas non intelligit Concilium nomine substantiæ; ergo si non conveniunt nomine substantiæ, sunt modi substantiæ.

Probatur secundò, quia quod est commune, & indifferens, modificatur, & determinatur per proprietates peculiares, & veluti individuales; sed Essentiâ Dei est communis, & indifferens tribus Personis; modificatur autem, & determinatur per Relationes, ut sunt proprietates veluti individuales; ergo &c.

Probatur tertio, quia substantia est terminus essentiæ; terminus autem modificat rem terminatam; sed relatio, seu personalitas est substantia terminans Essentiâ; ergo illam modificat; consequenterque est illius modus. Confirmatur, quia Relationes Divinæ præcisè sumptæ non sunt de primario conceptu, & quidditate Essentiæ; sicut etiam substantiæ creatæ, sive terminus substantiæ creatæ, imò & accidentis, non sunt de quidditate, & primario conceptu substantiæ, sive rei terminatæ, sed tantum illius modi; ergo etiam sic erunt Relationes Divinæ respectu Essentiæ.

Oppones 1. Modi non sunt per productionem, sed aut per simplicem motionem localem, ut figura, Ubi, &c. aut alio genere actionis non productivæ novæ entitatis, sed modificativæ alicujus, aut naturæ, aut tempore præexistentis; atqui Filiatio, & Spiratio passiva producuntur verâ, & propria productione, suntque illius termini substantiales; ergo sunt realitates, & non modi substantiæ Divinæ.

Respondeo majorem bene procedere in creatis, non autem valere in divinis; siquidem in creatis substantiæ solum habent munus terminandi naturam; sicut etiam alii modi solum habent modificare realitatem, idèd; ab aliquibus Authoribus dicuntur puri termini: at verò Relationes Divinæ non solum habent terminare Naturam Divinam, sed etiam constituere, & distinguere Personas; cum autem in Divinis non admittatur distinctio realis, nisi media oppositione originis producentis, & producti, inde est, quod Relationes, quæ solum non communicantur, sunt termini veræ productionis, licet sint modi substantiæ Divinæ;

Divinæ; neque enim sunt puri termini, sed tales modi.

276. Oppones 2. Modus distinguitur modaliter à suâ realitate; sed Relationes solum virtualiter distinguuntur ab Essentia, ut infra dicemus; ergo non sunt illius modi. Resp. majorē esse veram de modis creatis, qui tales sunt à parte rei, qui licet absque suis realitatibus existere non possint, possunt tamen realitates sine illis existere, prout alibi diximus in Physica: at verò in divinis aliter se res habet; siquidem ibi Relationes sunt modi virtualiter, quatenus manent extra Essentiam, à quâ virtualiter distinguuntur, & suo modo modificant, & terminant.

277. Oppones 3. Licet Relationes non sint de conceptu primario Essentiæ, ut Natura est, sunt tamen de illius conceptu, ut substantia est; sed hoc sufficit, ne dicantur illius modi, sed sint ipsa Essentia, & Substantia Divina; ergo &c. Respondeo negando majorem; neque enim Relationes sunt de conceptu formali Essentiæ, ut Natura est, neque ut substantia est, cum non includantur in conceptu formali Essentiæ, sive substantiæ absolute sumptæ, ut infra dicemus; alioqui non possemus verè dicere Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum esse eandem omnino Essentiam, & Substantiam, cum Relationes sint veluti rationes eorum distinctivæ; hoc autem est contra Sanctos Patres, & Theologorum sensus.

278. Oppones 4. Spiratio activa est Relatio Divina; & tamen non est terminus Naturæ, neque substantiæ Divinæ; ergo neque illius modus. Respondeo negando consequentiam; adhuc enim est illius modus, quatenus est origo, & veluti actio determinans Naturam ad certam productionem, quod sufficit, ut patet in actionibus creatis, quæ licet sint modi, non respectu agentis, sed termini producti, quatenus cum hoc, & non cum illo identificantur; Spiratio tamen activa, quia cum principio producente, & non cum termino producto identificatur, non hujus, sed illius est modus.

SECTIO XIII.

Quomodo Relationes Divinæ ab Essentiâ distinguantur?

279. Ujus difficultatis occasione disputant hic aliqui de distinctione Attributorum à Natura, & inter se, mutuâque eorum inclusionem, quod quia magis

proprie ad materiam de Attributis spectat, & de illo jam satis in Metaphys. tract. 1. d. 3. à n. 775. de solâ distinctione Relationum à Natura, mutuâque inclusionem, quod proprium est hujus loci, agemus, etiam si de illa jam egerimus loco proxime citato, neque enim prætereundam censuimus aded præcipuam in hac materiâ difficultatem, cum omnes de illa hic mentionem faciant. Unde:

280. Notabis primò, distinctionem, prout alibi diximus in Metaphys. tract. 1. d. 7. à n. 201. adæquatè dividi in realem, & rationis: prima datur à parte rei: Secunda non nisi per intellectum plurificantem rem unam realem in plures intentionales. Pugnant aliqui pro tertio membro distinctionis, nempe virtualis; alii verò sumunt distinctionem virtualement pro distinctione rationis, & promiscuè utuntur his nominibus. Neutrum placet: ne tamen nostrum judicium similiter displiceat.

281. Notabis secundò, distinctionem virtualement dupliciter sumi posse: Primò prout idem valet, atque distinctio in potentia, & tunc datur, quandoliceat nõ dentur plura actû, nec à parte rei, nec per intellectû, dantur tamen plura potentialiter. Et si ita sunt plura potentialiter, ut reductâ potentiâ ad actum, fiant plura actû ex natura rei, distinctio illa virtualis est ex natura rei potentialis; ut effectus, qui potentialiter continentur in causa, in qua sunt actû unum, potentiâ tamen distinguuntur realiter. Si tamen ita sunt plura potentialiter, ut solum per intellectum possint actû plurificari, tunc distinctio illa virtualis erit distinctio rationis potentialis; sic perfectiones Divinæ, quatenus intellectus illas non plurificat, distinguuntur virtualiter, id est per rationem potentialiter.

282. Secundò sumitur distinctio virtualis actualiter, quæ prout sic datur in rebus secundum se absque operatione intellectûs, & idem valet, atque distinctio eminentialis: & cum distinctio absolute supponat pro reali, quæ est simpliciter, & absolute distinctio; idem etiam valet distinctio virtualis absolute loquendo, atque distinctio realis, non formaliter, sed eminenter, quatenus scilicet, quavis non sit propria distinctio, sed potius identitas, tamen quoad effectus, qui identitati non repugnant, idem præstat, atque propria, & realis distinctio; ac proinde quæ sic distinguuntur, licet formaliter non sint plura; ita tamen sunt unum, ut tale unum possit sortiri effectus plurium; sicque possit terminare plures conceptus formales; vendicare rationem plurium conceptuum objectivorum; de se invicem negari; & absque operatione intellectûs subjici prædicatis contradictoriis, quæ sunt effectus distinctionis realis. Hoc posito.

283. Dico I. Relationes Divinæ aliquo modo, saltem virtualiter, aut per rationem distinguuntur à Naturâ Divinâ. Ita omnes Doctores Catholici, qui id cõmuniter supponunt, aded ut oppositum (quidquid in aliis materiis dicant Nominales) judicent erroneum, ut videre est apud P. Ruiz de Trinit. d. 12. sect. 4. P. Martinon. d. 3. & 25. sect. 3. n. 29. & alii. Probatur, quia prædicata contradictoria non possunt absque aliqua distinctione verificari; siquidem evidens est, quod de eodem secundum idem non potest simul idem prædicatum affirmari, & negari; alioqui posset aliquid simul esse, & non esse; existere, & non existere, quod directè, & immediatè est contra lumen naturale; sed de Natura, & Relationibus Divinis verificantur prædicata contradictoria; ergo Natura, & Relationes aliquo modo distinguuntur.

284. Probatur minor, consequentia enim rectè colligit, quia de fide est, & constat ex Concil. Florent. sess. 18. §. Divina substantia: ibi: Substantia, inquit, cum Personis communicat; proprietates verò nequaquâ communicabiles sunt. Et sess. ult. in litteris unionis: Omnia, inquit, quæ Patris sunt, ipse Pater unigenito Filio suo dedit gignendo, præter esse Patrem. Et Concil. Toletan. 6. & 11. in fidei profession. affirmat, solum Filium assumpsisse Humanitatem in eo, quod proprium est Filii; non quod est commune Trinis ex quibus, & aliis similibus constat, veras esse has propositiones: Natura communicatur; Paternitas non communicatur: substantia Verbi terminat immediatè Humanitatem; Natura non terminat immediatè Humanitatem: Pater generat, & Filius generatur; Natura neque generat, neque generatur; Natura non producit, neque producit; Filius producit, Spiritus Sanctus producit; sed hujusmodi propositiones